

Školící programy EUFAMI Prospect a mezinárodní spolupráce

Jana Poljaková,
ředitelka SYMPATHEA, o.p.s.
www.sympathea.cz

a
Hana Průchová
peer-pečující, členka Nová Sympathea, z.s.
www.novasympathea.cz

PROSPEKT společný základ... jak to vše začalo ?

Myšlenka vytvořit školicí programů Prospect vzešla ze semináře EUFAMI, který se konal v roce **1998** v irském **Dublinu**.

Tohoto semináře se zúčastnil **Dr. Ken Alexander**, který **hovořil o vzdělávacím kurzu, který vyvinul pro rodinné pečovatele a který byl založen na důvěře a respektu k jejich znalostem a zkušenostem.**

Kurz se zabýval zásadami při zvládání těžkého duševního onemocnění, tak, aby je neformální pečující mohli uplatnit v péči o své blízké.

Členové EUFAMI, kteří se tohoto semináře zúčastnili, se rozhodli vypracovat školicí materiály, které by jim umožnily zvládat problémy, posílit jejich postavení a zlepšit situaci jejich rodinného života.

Během dvou let proběhlo mnoho diskusí a konzultací s různými organizacemi, které **vyústily v projekt PROSPECT**, jenž byl zahájen v roce **2001**.

Projektu Prospect se zúčastnilo více než **40 zástupců** rodinných příslušníků a přátel, osob s vlastní zkušeností a odborníků na zdravotní a sociální péči ze **16 organizací** ve **12 evropských zemích**.

Pod hlavičkou EUFAMI vytvořili společně tito zástupci veškeré školicí programy Prospect.

V roce **2004** byl dokončen **obsah a forma všech čtyř školicích programů Prospect** a byly vypracovány příručky pro facilitátory.

Od roku **2005** členské organizace EUFAMI aplikují edukační program Prospect ve svých zemích.

Školicí programy byly úspěšné a po několika letech bylo rozhodnuto, že je třeba je aktualizovat a revidovat.

V první fázi v roce 2020 Sympathea, o.p.s. začala šířit příručku pro facilitátory i u nás a to:

- **Školicí program Prospect - RODINA a PŘÁTELE**

ve druhé fázi se aktualizují další příručky pro facilitátory vzdělávacího programu Prospect s revidovanými verzemi 2024:

- **Školicí program Prospect pro lidi s vlastní zkušeností**
- **Program Prospect odborné přípravy pracovníků ve zdravotnictví, sociální péči a profesionálů**
- **Školicí program Prospect - Společný základ**

Modul **Common Ground** byl původně formulován a vyvinut multidisciplinární pracovní skupinou, kterou tvořil zejména **Simon Gelsthorpe** s podporou spolupracujících partnerů projektu

Prospect v letech 2001-2004. V této revidované verzi se opět sešel smíšený tým tvůrců s předsednictvím **Simona Gelsthorpeho**.

Dalšími členy týmu pro vývoj obsahu jsou:

- **Cecília Agramunt** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **Elena Briongos** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **José Luis Méndez** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **Juan Rosa** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **Emmanuelle Rémond** - Unafam, Francie
- **Luis Ramirez** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **Lurdes da Costa** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **Manuel Gatterer** - ARIADNE, (Itálie)
- **Miquel Miranda** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **Nina Kilcku** - Evropské psychiatrické sestry (Horatio)
- **Paco Rubio** - Confederacion Salud Mental Španělsko
- **Päivi Isojärvi** - Hyvän mielen talo ry (Veselý dům), Finsko

Redaktor: **Gwen Crawford**, vedoucí projektu Prospect, EUFAMI

Simon je klinický psycholog se značnými zkušenostmi z médií.

Je prvním styčným důstojníkem pro média v Divizi klinické psychologie (DCP) Britské psychologické společnosti (BPS) - národní profesní organizaci klinických psychologů. Simon se zasloužil o mediální školení pro psychology a o podporu spolupráce psychologů s médii.

Zajímá se zejména o roli médií při šíření psychologických poznatků ve prospěch veřejného zdraví.

Simon je nyní členem národního výkonného výboru DCP a působí jako výzkumný pracovník na Bradfordské univerzitě, kde je spojen se zónou Digital Health Enterprise Zone a Psychologickým centrem.

Spolupracující organizace:

- **La Maison Perchée, Francie**
- **GAMIAN Evropská globální aliance sítí na podporu duševních onemocnění**

Zvláštní poděkování patří dvěma projektovým partnerům:

FinFami organizaci z Finska za sadu pomůcek pro lektory, navrženou Miiou Kajaani, ale také za to, že se s námi podělili o svou zkušenost z provádění edukačního programu Prospect on-line a byli první organizací, která e-Prospect vyzkoušela v praxi

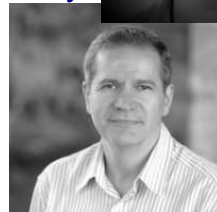
Confederación Salud Mental ze Španělska za dodatečné příspěvky do edukačního programu zaměřené na péči o sebe a soucit vůči sobě.

Speciální poděkování patří:

projektové manažerce EUFAMI **Gwen Crawford**, která vyvinula nezměrné úsilí, aby byl projekt úspěšný

A konečně **Antoniou Delgadovi** a **Denise Umuhire** z Fondu Janssen EMEA

(Nadace Johnson & Johnson) za naše partnerství v projektu.

revidované vzdělávací programy PROSPECT

**INTRODUCING THE EUFAMI
FACILITATOR MANUAL**
THE PROSPECT TRAINING PROGRAMME
FOR
FAMILY & FRIENDS

"Sharing, Learning, Growing"

 prospect

**INTRODUCING THE EUFAMI
FACILITATOR MANUAL**
THE PROSPECT TRAINING PROGRAMME
FOR
PEOPLE WITH LIVED EXPERIENCE
AND MENTAL HEALTH RECOVERY

"Sharing, Learning, Growing"

 prospect

**INTRODUCING THE EUFAMI
FACILITATOR MANUAL**
THE PROSPECT TRAINING PROGRAMME
FOR
MENTAL HEALTH AND
SOCIAL CARE PROFESSIONALS

"Sharing, Learning, Growing"

 prospect

**INTRODUCING THE EUFAMI
FACILITATOR MANUAL**
THE PROSPECT TRAINING PROGRAMME
FOR
THE COMMON GROUND EXPERIENCE
IN POSITIVE COMMUNICATION

"Sharing, Learning, Growing"

 prospect

...rok 2023 a Sdílení, učení, růst!

- **P**erspectives
- **R**ecovery
- **O**ptimism
- **S**haring
- **P**eer-support
- **E**mpowerment
- **C**oping
- **T**raining

Vzdělávací moduly jsou založeny na následujících attributech:

- Perspektivy
- Zotavení
- Optimismus
- Sdílení
- Vzájemná podpora
- Posílení postavení
- Vyrovnávání se se situací
- Školení

Prospect = sdílení, učení, růst!

Vzdělávací programy jsou založeny na určitých zásadách:

- **PEER to PEER** - facilitátoři jsou ze stejné skupiny jako účastníci
- vycházejí **z osobních zkušeností účastníků**
- **NEposkytují odpovědi ani řešení, ale otevírají nové způsoby myšlení a perspektivy**

Školící program Prospect Family & Friends - Rodina & Přátelé

zaměřuje se na potřeby pečovatelů - rodinných příslušníků a přátel. Umožňuje jim získat sebedůvěru a rozvíjí jejich schopnosti zvládat problémy. To podporuje opětovné získání kontroly nad jejich životem a zlepšuje kvalitu jejich života.

Zpětná vazba od účastníků z řad rodinných příslušníků a přátel

- dozvěděl jsem se, že nejsem sám
- naučila jsem se stanovovat hranice
- byl to bod obratu , už jsem nebyl zaseknutý.
- naučila jsem se rozpoznávat své vlastní pocity
- jsem jiný člověk - před a po Prospektu
- změnil to váš způsob chování, váš způsob myšlení
- rozšiřuje váš pohled na život pozitivním způsobem

Vzdělávací moduly Prospect Family & Friends - Rodina & Přátelé

1. Seznámení se
2. Co víme o problémech duševního zdraví
3. Rozpoznání zátěže
4. Jsme vystaveni stresu
5. Vyrovnávání se se ztrátou a zármutkem
6. Aktivní zvládání stresu a zátěže
7. Pokročilé zvládání stresu
8. Vytvoření podpůrné sítě
9. Osobní proměna a jak jí dosáhnout
10. Závěr aneb výhledy do budoucna - nové perspektivy

prospect modul Lidé s prožitou zkušeností

Výcvikový program Lidé s prožitou zkušeností

podporuje zotavení, umožňuje větší integraci do komunity a zlepšuje dovednosti a příležitosti lidí s prožitou zkušeností se závažným duševním onemocněním.

Zpětná vazba od osob s vlastní zkušeností s duševním onemocněním

- pochopení, že jsme si v rovnici rovni
- vyhlídka je důležitým krokem k obnově mého života
- diskuse o problémech s ostatními zvýšila povědomí o alternativních možnostech
- dobře se ve skupině bavit
- vědět více o tom, jak je duševní zdraví organizováno
- vědomí, že nejsem jediná s touto nemocí...
- zlepšil se můj rodinný život

Vzdělávací moduly Prospect PEOPLE WITH LIVED EXPERIENCE

1. Seznámení se
2. Duševní zdraví a komunita
3. Občanství, práva a participace
4. Obhajoba, vzájemná podpora a kampaně proti stigmatizaci
5. Zotavení (1. část): Záchranné lano
6. Zotavení (2. část): Projekt Můj život
7. Podporovatelé a zotavení
8. Akční plány a uzavření

Program **vzdělávání pracovníků ve zdravotnictví a sociální péči** navrhuje, aby klíčovou úlohou služeb duševního zdraví bylo usnadnění občanství. Osoba se zkušeností s duševním onemocněním a její rodinní příslušníci jsou v něm zařazeni do společenského kontextu jako občané, nikoliv jako uživatelé služeb nebo pečovatelé.

Zpětná vazba od odborníků v oblasti zdravotní a sociální péče

- potvrzuje pochopení občanství a způsobů, jak usnadnit pocity občanství
- přimělo mě to hodně přemýšlet o tom, jak spolupracuji s uživateli a příbuznými
- mám nyní větší empatii a respekt k důstojnosti klienta
- bylo pozitivní, že jsem se nechal vyzvat lidskoprávním přístupem k problematice zplnomocnění a stigmatizace
- perspektiva by měla být povinná

Vzdělávací moduly Prospect HEALTH AND SOCIAL CARE PROFESSIONALS

První polovina

1. Seznámení se
2. Kdo je in a kdo je out? „Inkluze versus exkluze“
3. Výzvy a dilemata

Druhá polovina

4. Zhodnocení a reflexe
5. Umožnění zotavení
6. Akční plány
7. Hodnocení a uzavření

Common Ground - **Společný základ** je školící program určený pro smíšenou skupinu účastníků projektu Prospect, jehož cílem je zlepšit, usnadnit a rozšířit třístrannou komunikaci mezi nimi.

Zpětná vazba od účastníků modulu Společný základ

- **posiluje pocit rovnocennosti**
- **posiluje pocit respektu mezi účastníky**
- **zvyšuje porozumění druhým perspektivám**

Vzdělávací moduly Prospect COMMON GROUND TRAINING PROGRAMME

1. Seznámení se
2. Základy komunikace
3. Potenciální problémy v komunikaci
4. Řešení
5. Pozitivní komunikační dovednosti
6. Zhodnocení, vyhodnocení a uzavření

Ve dnech **20. až 23. dubna** 2023 se ve španělském **Madridu** uskutečnilo **mezinárodní školení základních dovedností zprostředkovatelů projektu Prospect**. Zúčastnilo se ho 58 účastníků z 12 evropských zemí: **Belgie, České republiky, Chorvatska, Finska, Francie, Řecka, Maďarska, Itálie, Nizozemska, Slovinska, Švédsko a Španělska.**

8. evropský rodinný kongres EUFAMI na téma **ZOTAVENÍ Z KONFLIKTŮ** v duševním zdraví

Ve dnech **21. až 22. června** 2024 se v krásném Litevském **Vilniusu** uskutečnil **8. rodinný mezinárodní kongres** na palčivá témata současnosti, cílené posilování péče o duševní zdraví **prostřednictvím podpory rodin a advokacie** a závěrečný brainstorming **projektu Prospect.**

Hlavní bloky kongresu:

1) **Pomoc rodinám při zotavení z duševní nemoci**

Emmanuelle Remondová se na tomto setkání zabývala metodami a strategiemi, které pomáhají rodinám vyrovnat se s duševním onemocněním a zotavit se z něj. Diskuse zdůraznila přístupy zaměřené na rodinu a význam podpůrných sítí.

2) **Migrace, přistěhovalectví a duševní zdraví**

Toto zasedání vedl Manuel Gatterer, který se zabýval problémy duševního zdraví migrantů a přistěhovalců, kulturními otázkami a potřebou přizpůsobených služeb duševního zdraví.

3) **Omezování nátlaku ve službách duševního zdraví**

Toto zasedání vedl Friedrich Leidinger a zaměřil se na podporu nenucených postupů ve službách duševního zdraví a na prosazování humánnějších a respektujících přístupů k léčbě.

4) **Lepší komunikace prostřednictvím digitálních služeb v oblasti duševního zdraví**

Tato sekce, kterou vedl Kevin Jones, zdůraznila úlohu digitálních technologií při zlepšování komunikace a dostupnosti služeb v oblasti duševního zdraví, zejména v kontextu vzdálených a nedostatečně obsluhovaných oblastí.

Cílem kongresu bylo poskytnout poznatky a strategie, jak pomoci rodinám zotavit se z duševního onemocnění na pozadí různých krizí, které postihují Evropu.

Kongresu se zúčastnili **zástupci z 21 evropských zemí**, kteří představili různorodé perspektivy a zkušenosti: **Litva, Polsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Lotyšsko, Švýcarsko, Belgie, Irsko, Švédsko, Německo, Francie, Itálie, Anglie, Wales, Portugalsko, Finsko, Rakousko, Dánsko, Řecko a Španělsko.**

Podpora, kterou poskytují rodiny, přátelé a pečovatelé osob, které se potýkají s duševním onemocněním, má obrovský význam nejen pro jejich blízké, ale i **pro celou společnost.**

Jejich neocenitelná role si zaslouží uznání a zaslouží si, aby byl jejich hlas vyslyšen a aby se jim dostalo potřebné péče.

8. evropský rodinný kongres EUFAMI na téma **ZOTAVENÍ Z KONFLIKTŮ** v duševním zdraví

Speciální prezentace projektu PRISM 2

Gerry Dawson, člen ECNP (nezávislé vědecké sdružení, které se zabývá vědou a léčbou mozkových poruch, největší neinstitutcionálním podporovatel aplikovaného a translačního neurovědního výzkumu a vzdělávání v Evropě) přednesl prezentaci o projektu **PRISM 2**, inovativním projektu zaměřeném na identifikaci a řešení problémů duševního zdraví prostřednictvím **multidisciplinárního přístupu**.

Práce v rámci projektu PRISM 2 by měla v konečném důsledku zajistit, že tato zjištění povedou k přesnější diagnostice a léčbě lidí s Alzheimerovou chorobou, schizofrenií a velkou depresivní poruchou.

Tato prezentace **zdůraznila význam společného výzkumu** a jeho potenciál pro zlepšení výsledků v oblasti duševního zdraví v celé Evropě.

Spuštění programu PROSPECT

Gwen Crawfordová vedla **iniciativu PROSPECT** po celou dobu trvání projektu.

Cílem vzdělávacího programu je poskytovat inovativní řešení a zdroje na podporu zotavení z duševních nemocí.

Cílem iniciativy je posílit spolupráci mezi zúčastněnými stranami a podporovat osvědčené postupy v oblasti péče o duševní zdraví.

Pomáháme těm, kdo pomáhají...

Nová sympathea z.s. je celonárodní spolek, který založili sami **neformální pečovatelé** pro podporu, pomoc a péči o rodiny setkávající se s duševním onemocněním.

Hlavním cílem je **propojit rodinné příslušníky** a další neformální pečovatele, zvýšit informovanost, vzdělávání v oblasti péče, komunikace a soužití s lidmi s duševními obtížemi.

NEJSME “v tom” sami.

Vzděláváme v oblasti dovedností, péče i sebepéče, předávání vlastních zkušeností “rodiče sobě”, včetně psychologického poradenství.

Naším cílem je propojit rodiny, zdravotnické, terapeutické, sociální služby a profesionály účastné v akutní či dlouhodobé péči/pomoci lidem s duševním onemocněním.

www.novasymphathea.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

REFORMA PÉČE
O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

PodUP

Projekt

**Podpora uživatelů a neformálních pečujících v jejich
zapojování do systému péče o duševní zdraví a do
hodnocení jeho kvality**

reg. č. CZ.03.02.02/00/22_031/0004254 je realizován v rámci Operačního
programu Zaměstnanost plus spolufinancovaného Evropskou unií.